

Saviponni, Kotka

Saviponni on ollut tiilitehtaan vanha savenottoalue, josta maata on nostettu keskimäärin yhden metrin paksuudelta. Savenoton loputtua alueen kuivemmat reuna-alueet ovat olleet viime vuosiin asti viljelyskäytössä. Savenoton takia maanpinnan taso on ympäröiviä alueita alempana, joten alue on luontainen ja kustannustehokkaasti patoamalla toteutettava kosteikkopaikka.

Saviponnin kosteikon tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuutta ja parantaa vesiensuojelua sekä tarjota vesilinnuille lisää poikue-elinympäristöjä.

Saviponni puunpoiston jälkeen ennen rakentamisen aloittamista. Alava ja rehevä alue on hyvin kosteikoksi sopiva. Kuva: Jouni Tolvanen, elokuu 2013

Miten kosteikko perustettiin?

- Kosteikon puusto poistettiin energiahakuuna talvella 2011
- Säätelylaite asennettiin syksyllä 2013 kosteikolta lähtevän ojan suulle. Laitteena on virtaamansäätöpato settilankuilla. Sillä säädellään kosteikon vedentaso ja tyhjennetään kosteikko.
- Patopenkereet tehtiin syksyllä 2013 ja keväällä 2014. Penkereiden ytimiin saatiin hyvää kuivaa saviainesta pellon reunalla olleista vanhoista savikasoista. Penkereet korotettiin lopulliseen korkeuteensa altaan puolelta kaivetulla maalla. Tulvakynnys tehtiin kosteikon kaakkoiskulmaan.
- Vanha ojauoma tukittiin ja virtaus käännettiin kosteikolle. Uuteen uomaan kaivettiin kahden aarin kokoinen ja noin metrin syvyinen loivarantainen syväneallas kiintoaineen laskeuttamiseen.

Syväneallas tyhjennetään muutaman vuoden välein siihen kertyneestä kiintoaineksesta. Kuva: Jouni Tolvanen, lokakuu 2013

Säätelylaite sijoitettiin pellolta lähtevän ojan suulle. Rumpuputkina on kaksi 400 mm muoviputkea. Kuva: Jouni Tolvanen, marraskuu 2013

Kosteikon faktat:

- Kosteikon pinta-ala patopenkereineen ja reunaniittyineen noin 2,5 ha
- Valuma-alue 152 ha
- Kaivinkone- ja traktorityöt tehtiin maanomistajan toimesta, työtunteja noin 40 h/traktorityöt ja noin 80 h/kaivinkonetyöt, riistakeskuksen korvaus 2 500 € sis. alv.
- Säätelylaite rakennettiin maanomistajan toimesta, työtunteja noin 4 h, materiaalit noin 300 euroa sis. alv.
- Suodatinkankaat ja rumpuputket 1 001,00 € sis. alv.
- Kustannukset yhteensä noin 3 800 €

Kosteikkohankkeen toteuttajat:

- Maanomistajat: Pekka Vilola ja Jouni Vilola (huhtikuu 2014 alkaen)
- Suomen riistakeskus, Kotiseutukosteikko Life+ -hanke: suunnitelman laadinta ja rakennustöiden ohjaus
- Ylänummen Metsästysyhdistys ry: rakennustöihin osallistuminen, pienpetopyynti ja valvonta jatkossa
- Urakointi: Pekka Vilola ja Jouni Vilola

Vesi on nostettu kosteikolle. Alueen lounaisreunalle muodostuu hyvää rantaniittyä kahlaajille. Kuva: Jouni Tolvanen, toukokuu 2014

